

Entrevista amb Josep Manguan

- Sabem que vostè ha sortit a moltes festes de Menorca. Quins trets diferencials tenen les Festes de Sant Bartomeu?

- Cada població de Menorca té una personalitat diferenciada i açò es manifesta, d'alguna manera, en la seva expressió festiva. Ferreries és un poble molt integrat i amb una forta consciència de pertinença, un poble participatiu i amb iniciativa innovadora, marcat per l'empenta d'una nombrosa població jove i la respectuosa consideració a la gent gran, i les formes de vida i tradicions del passat. A més és un poble on la gent s'entén i es posa d'acord, conviu en una diversitat familiar i social cada vegada més gran; la crispació no marca, precisament, la vida pública. Aquestes característiques afloren en les festes de Sant Bartomeu, es perceben l'ambient, es manifesten en molts detalls i maneres de fer. És una festa molt participada per tothom, encara que en àmbits diferents. Hi ha un interès en mantenir i recuperar elements festius del passat. Els joves hi són marcadament presents. Es cuiden tots els detalls, especialment, la qualitat dels cavalls i cavallers. El pes social que ha tingut el sector agrari ha deixat en la gent un estès coneixement de com s'ha d'actuar i comportar en la qualcada, com s'han de tractar els cavalls, què s'ha de fer i què s'ha d'evitar. Elements singulars tradicionals de les Festes de Sant Bartomeu són la capta dels caixers, pujar a galop des de sa Plaça fins a la costa de ses Barreres al final de cada volta de "jaleo", l'harmonització de mestre Cardona de la peça musical que s'interpreta, les avellanes que es llencen durant el caragol del carrer Nou, el cant de l'himne de Ferreries, etc.

- Vostè va estat aquí a Ferreries una bona temporada, quins són els trets que caracteritzen la identitat de la gent?

- Ja n'he assenyalat una partida. Encara podria afegir alguna característica més: la sensibilitat davant les necessitats i problemes humans i la generosa col·laboració econòmica en els projectes solidaris. I encara una altra: una fe cristiana senzilla i sincera que ha donat fesomia familiar i social, i ha estat un referent personal d'autenticitat humana. Evidentment que, avui, aquesta característica cristiana experimenta l'embat secularitzador, es desdibuixa en alguns i conviu amb altres cosmovisions, fins i tot d'increença. Però em sembla evident que molts valors humans empesos històricament per la praxi i cultura cristianes són ben presents en la identitat de la gent de Ferreries, més enllà de les seves personals conviccions religioses.

Entrevista amb Josep Manguan

- Sa Missa, abans o després des jaleo?

- El lloc tradicional de la celebració de la Missa de la festa de l'apòstol Sant Bartomeu és al final del "jaleo" i abans de la beguda, però els horaris actuals fan que els actes del matí s'allarguin fins agafar una bona part del capvespre. Per aquest motiu, ha estat encertada en diverses poblacions la solució d'avançar la missa a mig matí, sobre tot quan aquesta coincidiria amb l'hora de dinar, si es seguís l'horari tradicional. En el cas, però, de Ferreries vaig comprovar antany que el retard horari és tan considerable que la missa es celebra ja a mitjan capvespre i l'església s'omple de fidels. Per açò pens que pot continuar així.

- Com aconseguir que l'esperit de compartir que regna durant les festes de Sant Bartomeu el puguem mantenir durant tot l'any?

- És la responsabilitat de tots. Estic convençut que les festes de Sant Bartomeu estimulen la bona convivència ciutadana, joiosa i festiva. Tots volem que l'amabilitat, el bon humor, la superació de les distàncies, la participació, l'alegria no siguin flor d'un dia, sinó que es prolonguin durant tot l'any. És a través de la vida de cada dia i amb la implicació de tots que s'ha d'aconseguir.

-Sa Missa és un dels actes que més agrada a la gent major. Hi falta joventut?

- Abans comentava que hi ha una diversificació d'àmbits i característiques festives. L'eucaristia és un acte tranquil i reposat. La sensibilitat religiosa, d'altra banda, és molt més present en la gent major. Com succeeix setmanalment, una bona part dels participants en les celebracions eucarístiques són persones grans. A la Missa de caixers no hi manquen els joves. La gran majoria de cavallers ho són. M'agradaria que s'hi trobessin a gust i que els altres joves que hi participen valorin i gaudeixin l'element religiós cristià de la festa com ho valoren i viuen d'altres ferrerierencs més adults.

- Sa feina que fa es capellà durant l'any es veu recompensada amb aquesta presidència durant les festes de Sant Bartomeu?

- Ser capellà és molt gratificant, implica moltes recompenses immerescudes. És infinitament superior el que reps que el que aportes. Efectivament, participar en la festa com a caixer capellà és un vertader plaer. En el cas de Menorca, ser capellà comporta per a alguns i en una determinada etapa del ministeri formar part de la qualcada. I allò que especialment et caracteritza i satisfà és fer present la dimensió religiosa de la festa. En aquest cas, amb molt de gust representaré la comunitat parroquial de Sant Bartomeu amb el seu rector, una comunitat que m'ha ensenyat a ser capellà.

- Què vol dir, per acabar, al poble de Ferreries?

- Que cadascú sigui ell mateix i, sense deixar de ser-ho, tots junts fem una gran festa en honor de Sant Bartomeu, apòstol de Jesucrist.